

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Рівненський державний гуманітарний
університет
художньо-педагогічний факультет
Кафедра івент-індустрій, культурології та
музеєзнавства

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Музейні міжкультурні комунікації в освіті та культурі
Освітня програма	Музеєзнавство, пам'яткознавство
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредитів / 90 годин
Вид підсумкового контролю з	залік / екзамен
Мова викладання	українська
Викладач	Сніжко Лідія Потапівна
CV викладача на сайті кафедри	https://kulturologiya.rshu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=296
E-mail викладача	Lydia.blihar@gmail.com

Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою вивчення дисципліни Музейні міжкультурні комунікації в освіті та культурі є дослідження наукових надбань та чинного законодавства в організації діяльності закладів музейної сфери, збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність із застосуванням теорії та методів аналізу конкретних культурно-історичних процесів, а також забезпечення інноваційних комунікацій і технологій у сфері музеєлогії та охорони культурної спадщини.

Завдання навчальної дисципліни:

- а) вивчення чинних законів в організації діяльності закладів музейної сфери;
- б) вивчення теоретичних основ в сфері музеєзнавства;
- в) оволодіння знаннями із застосування положень чинного законодавства при здійсненні менеджменту закладів музейної сфери;
- г) вивчення аналітичних досліджень культурно-історичних процесів у сфері музеєзнавства.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Музейні комунікації: важливість співпраці сфери освіти і культури історія.

Тема 1. Історія музейної справи.

Музейний феномен. Історія виникнення і трансформації. Сучасна форма музею і ставлення суспільства музейної справи.

Музей, як об'єктивне явище. Музей як відношення людей з певною культурною позицією до свого світу.

Музей, як є ворота до пізнання культурних норм суспільства.

Первинні та вторинні джерела історії музейної справи. Первинні джерела як автентичні носії (протоколи, акти, кореспонденція, звіти, щоденники, конспекти, плани, записи, оголошення, запрошення, плакати, повідомлення та інші повсякденні речі). Вторинні джерела як інформація, що передається усно, графічно чи письмово, про приписування музеальності певним об'єктам та про обставини, пов'язані з цим (замітки з подорожей, путівники, проспекти, довідники та кореспонденція поза музеальним контекстом, репортажі, листи читачів та інтерв'ю, закони та розпорядження, іконографічні матеріали інтер'єрів).

Тема 2. Основні ідеї та завдання музейної справи.

Музеологія як дослідження теоретичних та практичних аспектів музеального феномену. Сутність музейної справи як науки.

Об'єкт пізнання музеології як своєрідно пізнане і оцінювальне ставлення людини до дійсності. Музеальність як важливість у свідченні певного стану речей, як потреба у зберіганні їх якомога довше та поширення знань про них у суспільстві.

Музеологія як здійснене за допомогою філософських інструментів теоретичне пояснення та практичне застосування особливого пізнавального і оцінювального ставлення людини до своєї діяльності.

Музеологія як можливість спланувати майбутнє музейних установ відповідно до сучасних тенденцій та стеження за їх розвитком. (З.З.Странські).

Музей як науково-дослідний та культурно-освітній заклад, створений для вивчення, збереження, використання та популяризації музейних предметів та музейних колекцій з науковою та освітньою метою, залучення громадян до надбань національної та світової культурної спадщини.

Музейна справа як спеціальний вид наукової та культурно-освітньої діяльності, що включає комплектування, зберігання, охорону та використання музеями культурних цінностей та об'єктів культурної спадщини України, в тому числі їх консервацію, реставрацію, музеєфікацію, наукове вивчення, експонування та популяризацію.

Тема 3. Музейний об'єкт та його освітня і культурна цінність

Музейна цінність у предметах матеріальної культури. Ланка фізичного довкілля, яку ми змінюємо культурно вмотивованою поведінкою.

Об'єкт як документ дійсності. Особлива культурно-меморіальна цінність об'єкта.

Критерій автентичності. Селекція музейних об'єктів (слід керуватися не оригінальністю, а автентичністю).

Оригінали як джерела наукового пізнання, як найкращі замітники там де автентичні об'єкти недоступні.

Критерій контекстних зв'язків. Автентичний первинний, музейний вторинний контекст об'єкта. Археологічний або палеонтологічний проміжний контекст.

Музейні об'єкти як знаки. Матеріальна, індивідуальна та групова реальність музейного об'єкта. Знак, як властивість (сприймається чуттєво на дотик, запах відчуття). Знак, як виразно окреслений предмет чи подія.

Музейний предмет як культурна цінність, якість або особливі ознаки якої роблять необхідним для суспільства її збереження, вивчення та публічне представлення.

Тема 4. Планування, організація і менеджмент музейної справи.

Музейний менеджмент та його функції. Специфічна функція музейного менеджменту: консерваційно - реставраційна (вибір об'єктів і їх облік; комплектування і ведення фондів; популяризація фондів). Класична функція музейного менеджменту (планування, визначення мети й мотивація; організація; інформація й комунікація; рішення; контроль і ревізія).

Музейне планування як ідентифікатор пріоритетів і вимог, аналіз довготривалі альтернативи. Музейне планування як гарантія виконання своїх функцій. Музейне

планування як частин культурної системи. Оперативне планування. Мережевий менеджмент і самоорганізація. Проектний менеджмент.

Тема 5. Чинне законодавство щодо роботи музеїв.

Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141; Закони України: «Про культуру» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, №24, ст.168; «Про музеї та музейну справу» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, №25, ст. 191; «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, №48, ст. 405.

Тема 6. Значення музейної міжкультурної комунікації у культурному і освітньому просторі України.

Сучасний стан музейництва як відображення динаміки суттєвих змін у ставленні людини до свого світу й свого минулого.

Вплив на розвиток музеїв стрімкого наукового та технічного прогресу, великої кількості та швидкості поширення інформації, що безперервно заповнює нашу цивілізацію.

Музеї як першокласні масові атракції.

Робота працівників музею як адекватні дії тим обов'язкам, за виконання яких їм платить суспільство.

Робота в музеї як це служіння на користь суспільства.

Тема 7. Заклади музейної сфери майбутнього. Культурні та освітні тенденції.

Переміщення центру діяльності з предмета на суспільство.

Розширення поняття музейного предмета.

Тенденція до збереження (на місці їх виникнення).

Ідея децентралізованого музею (малі спеціалізовані музеї з інтегрованою тематикою).

Тенденція до концептуалізації (предмет щораз більше втрачає своє значення на противагу ідеї, що у ньому закладена).

Раціоналізація музейного менеджменту (підприємницький спосіб мислення, підвищення ефективності адміністративних та організаторських дій).

“Музеєзація” культурних та комерційних організацій (не музейні організації створюють колекції для інвестицій, роблять їх доступними для громадськості; водночас надають приміщення і для музейних виставок).